

Competències comunicatives aplicades a les àrees curriculars

1

INTRODUCCIÓ

El món canvia...

La societat canvia...
L'ensenyament...

Pregunta d'una prova de coneixements (2000)

- Explica com eren els transports al segle XVIII
- Defineix mercat nacional
- El ferrocarril a l'Estat espanyol del segle XIX

Pregunta d' una prova basada en les competències (2010)

1847. Mataró necessita 200 tones de blat per abastir la ciutat. L'Ajuntament ha decidit comprar-lo però dubta entre dues possibilitats: Palència a 800 rals/tona o bé al port de Sebastopol a 1.600 rals/tona.

Quina opció els recomanaries? Justifica la resposta. I si ens situem el 1910?

Dades complementàries:

- Un carro pot portar una tona i recórrer 30 km/dia. Llogar-lo podia costar 10 rals/dia i el sou del carreter 10 rals/dia.
- Un vaixell amb 15 tripulants pot fer 100 km/dia i cada tripulant pot cobrar una mitjana de 8 rals/dia. Pot costar 100 rals/dia.

En el segon cas, quines són les demandes de les preguntes?

- Comprensió de la demanda, planificació de l'acció per resoldre la qüestió plantejada
- Domini de conceptes
- Aplicació d'aquests conceptes a una situació nova, diferent d'allò fet a classe.
- Redacció d'un text argumentatiu

Una escola de primària que vol adaptar-se al canvi d'orientació va enviar el missatge següent a les famílies de l'alumnat:

A partir d'ara anirem avançant en les competències bàsiques, així els controls canvien de format. Les preguntes no seran de resposta literal o tancada, seran globalitzades, hauran de relacionar diferents informacions i redactar diferents textos (narracions, descripcions, instruccions, etc.)
Gràcies per la vostra col·laboració.
Tutora de 5è.

Em sembla molt bona idea i una millora important, perquè els obliga a entendre el que estudien i també a assimilar-ho.
Ànims i gràcies.
Mare

Prova de coneixements.

Tema “Fongs i bolets” (5è primària)

1. Què són els fongs? I els bolets?
 2. Com els classificaries?
 3. Enumera utilitats dels fongs
-
1. Fes un dibuix amb els noms de les parts dels bolets.

Prova basada en competències

1. T'han convidat a casa d'uns amics que han anat a buscar bolets al bosc, però en saben molt poc, de bolets. Volen cuinar-los, però tu creus que no ho han de fer sense saber si són verinosos i, fins i tot, comestibles. **Què els recomanes que fessin?**

2. Imagina't que ets un micòleg (expert en bolets) que ha sortit al bosc. Portes el teu quadern de notes i la càmera de fotos. Has trobat uns bolets que t'han cridat l'atenció (foto) i vols estudiar-los. **Descriu-los, fes anotacions sobre el seu entorn i dibuixos propis del teu ofici.**

27.10.2010

No és el mateix aprendre
informacions que aprendre
coneixements que
desenvolupin **competències**

Definició de competència

“La capacitat d’actuar eficaçment en situacions diverses, complexes i imprevisibles es basa en coneixements, però també en valors, habilitats, experiència...” (Eurydice, 2002)

Posa èmfasi en la funcionalitat dels coneixements, en el fet d’utilitzar-los

La transferència

“els aprenentatges, per ser útils, han de ser transferibles, és a dir, han d' estar disponibles per encarar la complexitat de les situacions que han d' afrontar les persones al llarg de la vida”

P. Perrenoud (*Construire des compétences des l' école, 1997*)

EUROPA D' ENTREGUERRES: TRES PROJECTES

Manifestació. França 1936 (època del Front Popular)

- 1. Revolució:**
comunisme (URSS) i
anarquisme (Espanya)
- 2. Projecte autoritari:**
dictadures i feixismes
- 3. Reformisme liberal:**
millorar les condicions
de vida dels obrers
(Suècia)

ESPANYA: ESCENARI DE LA CONFRONTACIÓ

- 1) Projecte democràtic de la República;
- 2) Revolució anarquista;
- 3) Projecte autoritari de la dreta que imposa el Franquisme

Monografía

Métodos para enseñar ciencias sociales: interacción, cooperación y participación

Cèlia Cañellas

IES Lluís de Requesens,
Molins de Rei (Barcelona)

El franquismo desde el aula. Interrogar el pasado para obtener respuestas

Se trata de una investigación realizada por estudiantes de 4º de ESO que utilizan en el aula la historia oral como recurso didáctico. El objetivo es facilitar la comprensión del periodo franquista, desde una perspectiva crítica, centrándose en los aspectos ideológicos y políticos y desenmascarando su carácter fascizante.

Palabras clave: investigación, franquismo, fascismo, fuentes orales, cuestionario, entrevista.

Franquism in the classroom. Interrogating the past in order to get answers

This is a research project carried out by students in 4th year of Compulsory Secondary Education that use oral history as a didactic resource. The aim is to ease the understanding of the Franquist period from a critical perspective centring on ideological and political aspects and unmasking his fascist character.

Keywords: research, franquism, fascism, oral sources, questionnaires, interviews.

El punto de partida

La construcción de la memoria social sobre la etapa franquista se ha basado fundamentalmente en la labor periodística debido a una serie de carencias historiográficas atribuibles al duro legado de la dictadura. Esta influencia de los medios, a su vez, ha sido tamizada por los intereses políticos que se han ido encadenando en las diversas coyunturas a partir del fin del régimen.

En paralelo, los estudiosos han ido consagrando unos paradigmas históricos en los que se entremezclan las primeras interpretaciones sobre el fenómeno franquista, herederas directas de las diferentes y controvertidas visiones sociopolíticas de la década de 1970, con trabajos académicos más recientes, fruto del interés de los jóvenes historiadores por su pasado inmediato, constituyendo una base de conocimientos fragmentarios y polarizados aún por las diferencias ideológicas. La permeabilización social a este cuerpo de saberes, que, además, no cuenta con mecanismos de difusión similares a los de los medios de comunicación, queda frenada por efecto de la más firme de las herencias sociales del franquismo, el miedo al recuerdo, un sentimiento que aflora en cualquier intento de contraste de información por parte de quienes vivimos bajo el régimen pues cualquiera de nuestras experiencias queda enfocada bajo el prisma de nuestra identificación como víctimas o como colaboradores activos o pasivos. No en vano ha resultado un éxito absoluto el pacto de silencio que selló la transición, un acuerdo político que ha tenido hasta hace poco notable consenso social,

LA PREGUNTA: EL RÈGIM DE FRANCO VA SER FEIXISTA?

La professora volia que els seus alumnes de 4rt. ESO adquirissin coneixements bàsics sobre la confrontació entre feixisme, liberalisme i comunisme a l'etapa d'entreguerres i poguessin **situar en el seu context el que anomena “l'anomalia del règim franquista”** (que perviu fins a 1975)

Mètode: Història oral com a recurs didàctic

Conclusiones dels alumnes

(el saludo con el brazo en alto, los cantos patrióticos...) y el sometimiento a la imposición de nuevas costumbres (obligación de asistencia a las ceremonias religiosas y a los actos políticos, la subordinación de los actos culturales o recreativos a las directrices de Falange, el peso de la propaganda en la calle y en los medios de comunicación, el paternalismo de Auxilio Social, la politización que caracterizaba la prestación del largo servicio militar y del servicio social de la mujer...).

Estas informaciones seleccionadas permiten afirmar que los alumnos, tras el trabajo previo especificado, son capaces de promover una entrevista en la que se vierte información significativa y de determinar la significación de determinados fragmentos, al mismo tiempo que son capaces de argumentar a partir de estas informaciones su opinión sobre las similitudes y diferencias del franquismo con los fascismos históricos de la década de 1930.

Así en uno de los trabajos se concluye:

Creo que la dictadura española fue más parecida a la de Mussolini que a la de Hitler, aunque pienso que las tres fueron muy duras, pero la más dura fue la de Hitler por muchos aspectos como el exterminio de los judíos, los guetos, etc. En definitiva, la dictadura más dura fue la de Hitler aunque la de Franco duró más.

Frente a una visión costumbrista del pasado este ejercicio les permite dilucidar su comprensión del concepto histórico del fascismo y su posible aplicación al régimen franquista, paralelismo que no dudan en esta-

Una de las alumnas redactó así sus conclusiones:

Los franquistas, al igual que los fascistas italianos y los nazis, si había alguien que se les oponía pues lo encarcelaban o lo maltrataban, lo humillaban delante de todo el pueblo, también los fusilaban. Cuando los fusilaban no pensaban en quién los podía ver, lo hacían en medio de la calle.

Otra cosa en común es que tenía todo el poder una sola persona, en nuestro caso Franco. La población estaba sometida a una dictadura. Solo podía haber un partido. Nadie podía expresar lo que sentía o opinaba realmente.

[...] en la escuela a los niños ya desde bien pequeños les inculcaban las ideas del régimen franquista, al igual que los fascistas y los nazis.

ALGUNS TRETS RELLEVANTS DELS FEIXISMES

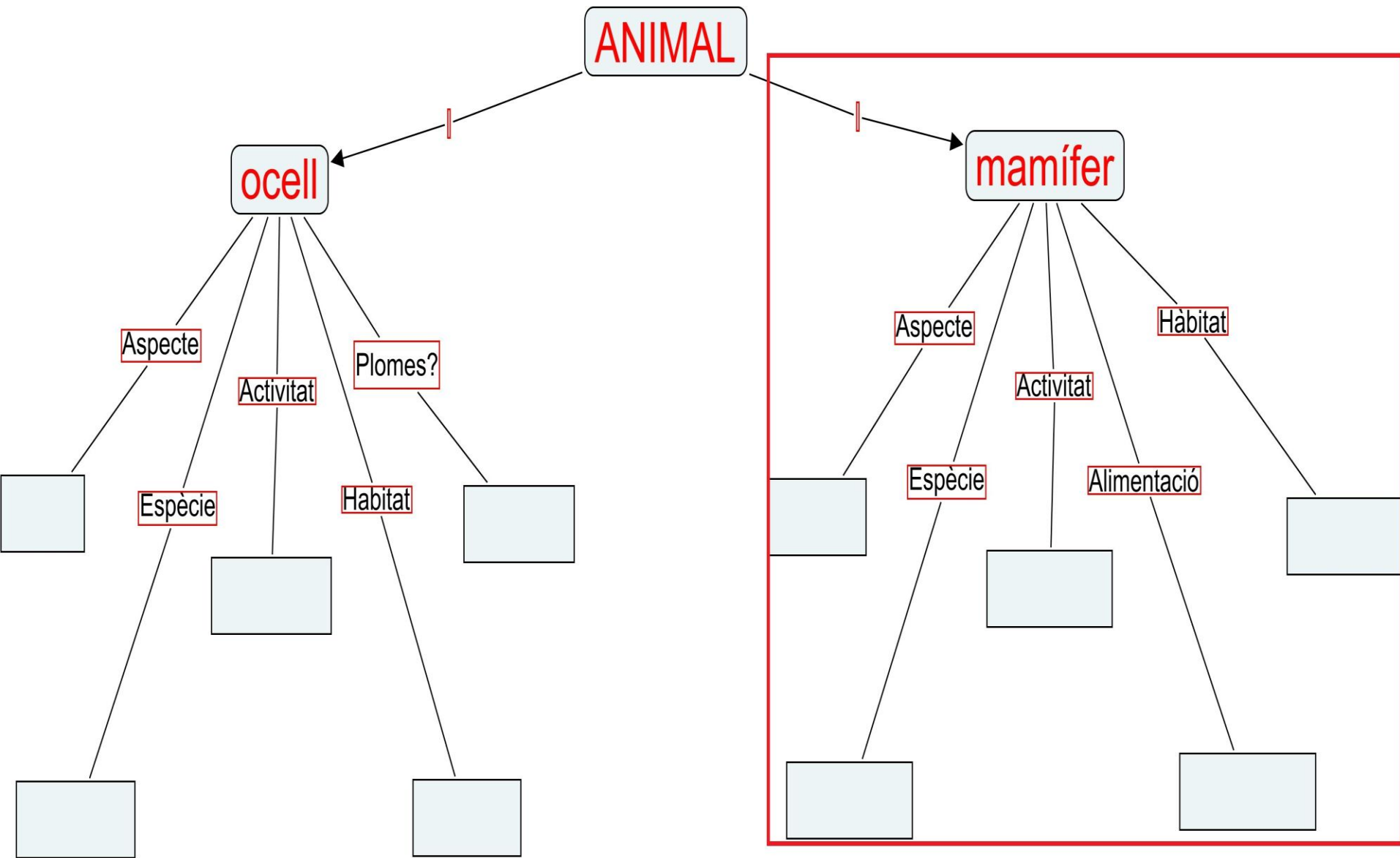
- ÀMBIT IDEOLÒGIC: Anticomunisme, antiliberalisme, nacionalisme extremat, legitimació de la violència, racisme, antiracionalisme...
- ÀMBIT ORGANITZATIU: líder carismàtic, dissolució de tots els partits, menys el “partit únic”.
- ÀMBIT POLÍTIC: l’Estat ho controla tot, expansionisme territorial.
- ÀMBIT ESTÈTIC: ús de símbols i rituals, gust per l’escenografia, ús propagandístic dels mitjans de comunicació de masses (ràdio, cinema, premsa).
- ÀMBIT CULTURAL: exaltació de la joventut, de la virilitat, de l’esperit guerrer...

Es presenta com una “tercera via” entre el liberalisme i el comunisme. Atrau les classes mitjanes.

P4

El cas de la classe de les girafes

Animals vertebrats

Peixos

1

Amfibis

2

Rèptils

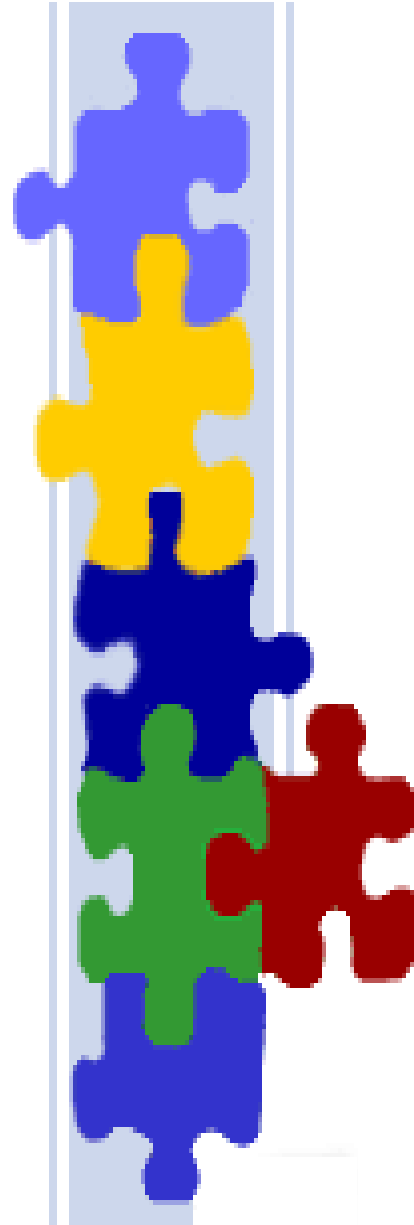
3

Aus

4

Mamífers

5

Per transferir allò que s'ha après a noves situacions... cal fer atenció als CONCEPTES CLAU, MODELS, passar per l'abstracció.

Aprendre un concepte

Segons B.M. Bart:

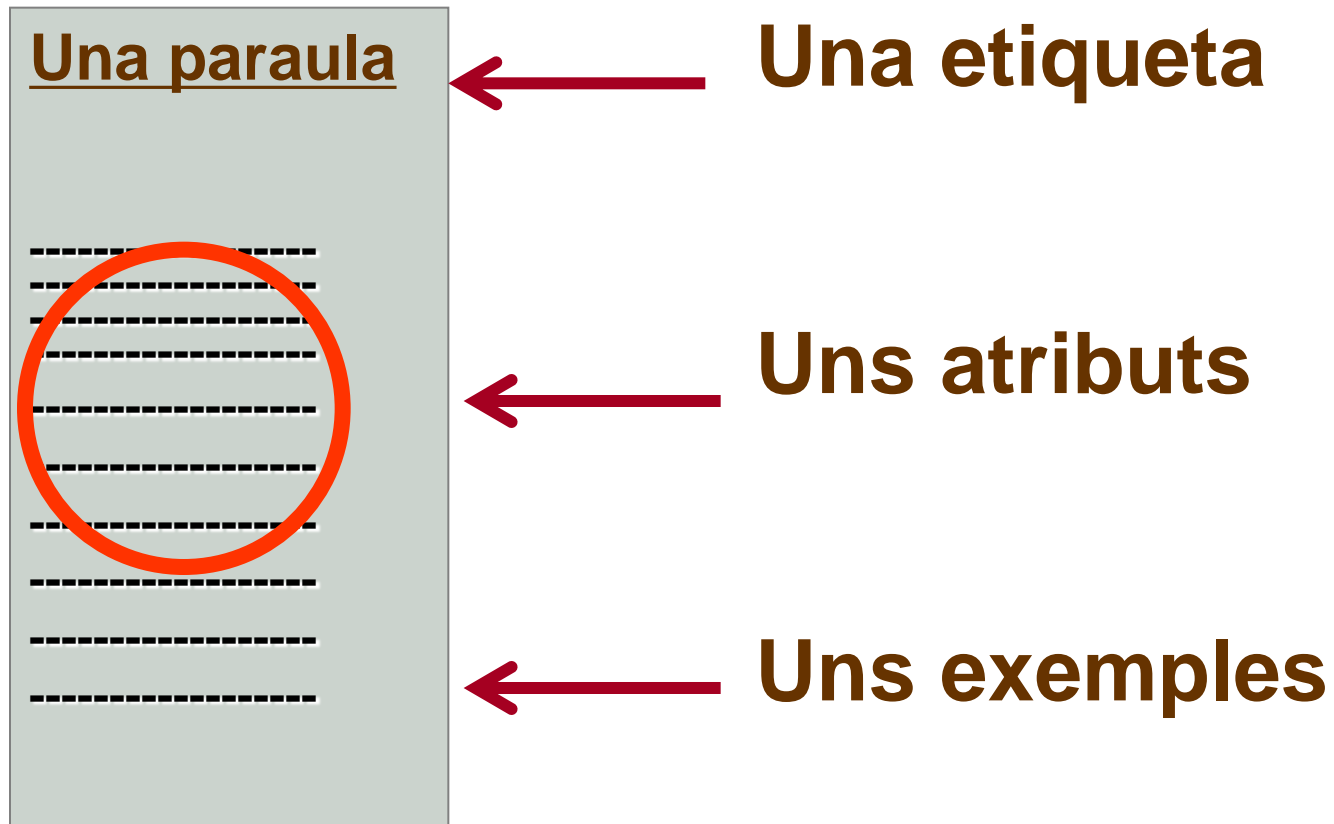
“La determination et l’apprentissage des concepts” (1993)

“Aprendre a pensar, pensar en aprende” (1994)

implica:

- 1) Reconèixer la paraula que el designa
- 2) Identificar-ne els atributs essencials
- 3) Generar exemples i contraexemples
- 4) Aplicar-lo a altres situacions

Un concepte és:

Aprendre un concepte

Fase preparatòria: Fer-lo accessible, contextualitzar-lo	<ul style="list-style-type: none">•Aprenem quan manipulem, quan pensem sobre les nostres idees, quan les explicitem...
Fase de construcció negociada del significat: Exploració, clarificacions, diferenciació d'altres propers, abstracció	<ul style="list-style-type: none">•Interactuem amb iguals, amb professor/a, amb materials didàctics•Revisem les idees inicials i les enriqueim
Fase de transferència: Exemples i contraexemples, aplicació a d'altres contextos	<ul style="list-style-type: none">•Podem utilitzar-lo en noves situacions, definir-lo...

Competències?

Per on començar?

Incrementar
l'ús de TIC

Potenciar la
millora de l'ús
de llengua

Treball per
competències

Fomentar la
cooperació i la
interacció

Promoure
l'autoregulació i
l'autonomia

2

COMPETÈNCIES
COMUNICATIVES

LA LLENGUA I LES ÀREES CURRICULARS

- ✓ L' alumnat no entén els textos perquè no sap llegir o perquè no coneix els continguts?
- ✓ Els diferents tipus de text -descriptiu, explicatiu, argumentatiu ...- s' escriuen amb les mateixes 'regles del joc' a totes les àrees?
- ✓ Cal ensenyar llengua a les classes de ciències, d' història o de matemàtiques?

DIFICULTATS DE L'ALUMNAT: COMPREENSIÓ DEL VOCABULARI

“Un rasloqui xiuxiueja la mescra. Els altres esperen darrera la jofra. Quan la jofra cau, el rasloqui compta les mescres i xamfra ràpidament”

El lèxic esdevé el problema:

Moltes paraules desconegudes, tot i que la sintaxi és correcta, també els verbs, els articles, etc.

Potser podrien contestar preguntes: Què fa un rasloqui quan la jofra cau?

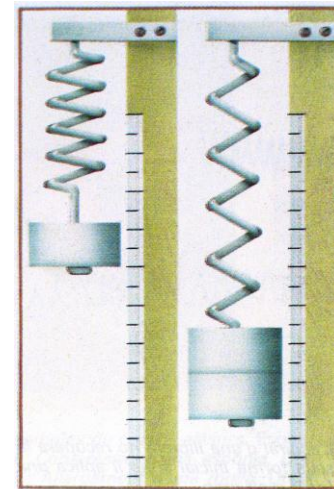
DIFICULTATS DE L'ALUMNAT: POLISÈMIA

En el context científic cada paraula té un significat que sovint és diferent al del context quotidià

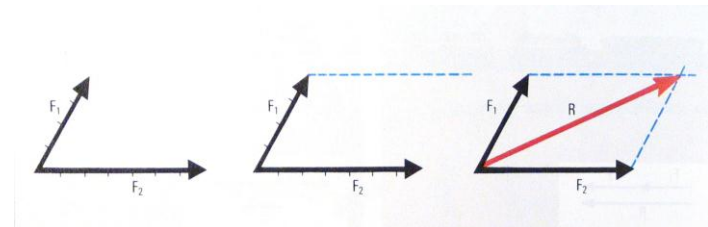
context quotidià (molts significats)

- ❖ Menjo la sopa a la força
- ❖ Força Barça
- ❖ Els senyors feudals utilitzaven la força
- ❖ Anar al cine m'agrada força
- ❖ Tinc força
- ❖ Faig força
- ❖ Menjar dóna força

context científic

$$F = m \cdot a$$

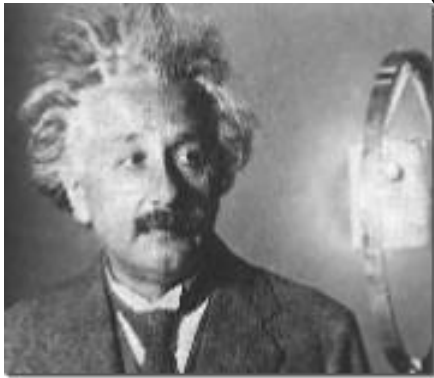
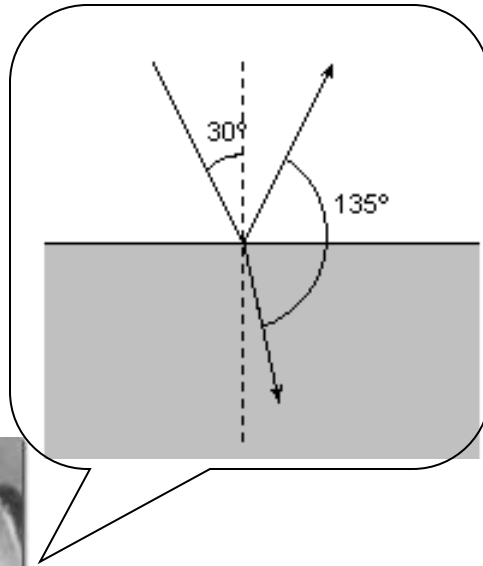
DIFICULTATS DE L'ALUMNAT: "MODELS MENTALS"

“Ell va deixar 12€ a la taquilla. Ella volia donar-li 5€, però ell no va voler. Quan van ser dins, ella va portar una bossa gran amb crispetes”

Cal tenir referents, un esquema, un patró, un model on encaixar aquesta situació

DIFICULTATS DE L'ALUMNAT: REFERENTS CIENTÍFICS

Text: El so i la llum

DIFICULTATS DE L'ALUMNAT: ELS REFERENTS CULTURALS

DIFICULTATS DE L'ALUMNAT: ELS CONNECTORS (AJUDEN A ESTABLIR RELACIONS COMPLEXES)

Llavors..., llavors

reforça

pensament lineal

Si..., aleshores.....

afavoreix

pensament hipotètic

(Ús del subjuntiu i del condicional)

Ja que..., perquè...

afavoreix

pensament causal

(confonen causes i conseqüències...)

CADA DISCIPLINA TÉ EL SEU “PATRÓ LINGÜÍSTIC I EL SEU PATRÓ TEMÀTIC”

Imagina't que ets **poeta**. Descriu el bosc

Imagina't que ets **geògraf**. Descriu el bosc

DESCRIU LA LLUNA

Imagina't que ets a classe de llengua...

Imagina't que ets a classe de ciències...

CADA DISCIPLINA TÉ EL SEU “PATRÓ
TEMÀTIC I LINGÜÍSTIC”

Una nit de lluna plena

La lluna avui és molt gran, rodona, de color blanc trencat, brilla en el cel fosc envoltada d'estrelles. És lluna plena. Invita a somiar, a pensar en altres llocs, en altres vides ...

CADA DISCIPLINA TÉ EL SEU “PATRÓ TEMÀTIC I LINGÜÍSTIC”

La lluna

La lluna és el satèl·lit de la Terra. El seu relleu és molt accidentat: existeixen amples planes, anomenades mars i altes muntanyes semblants a cràters.

La lluna fa un moviment al voltant de la Terra i un altre al voltant d'ella mateixa. Els dos moviments duren 28 dies, és per aquest motiu que sempre veiem la mateixa cara de la lluna.

La lluna és visible des de la Terra de diferents maneres, que anomenen fases. Les fases de la lluna són quatre: lluna nova, quart creixent, lluna plena i quart minvant.

Patró temàtic i patró lingüístic s'aprenen al mateix temps (Lemke, 1993)

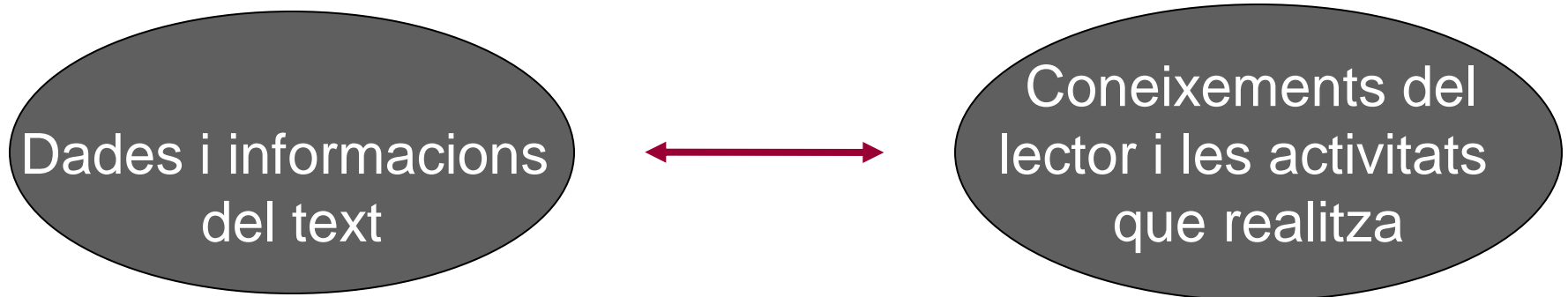
- PATRÓ TEMÀTIC
- El model teòric i els conceptes que se li associen

- PATRÓ ESTRUCTURAL
- Relacionat amb el tipus de discurs que fem servir per parlar del patró temàtic (les estructures retòriques, els diferents gèneres...)

La finalitat no és aprendre 'llengua' a les classes de les altres àrees, sinó la d'aprendre aquestes àrees... però no hi ha dubte que també s'aprèn llengua.

Llegir és un procés interactiu

Llegir és extreure i construir el significat d'un text de manera simultània

El significat no està completament ni en el text ni en el lector, és fruit de la interacció que s'estableix entre ambdós, també influeix l'activitat i el context

Llegir: Elements implicats

Habilitats:

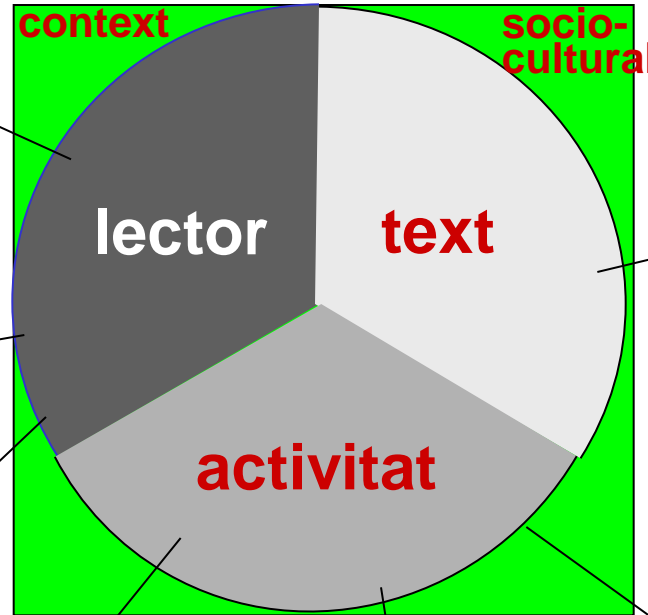
Atenció
Memòria
Capacitat d'anàlisi

Motivacions:

Motivació
Autoestima
Experiència

Coneixements

Vocabulari
Coneixement tema i del mon +
Tipologia textual +
Competències lectores +

Estructura

Volum d'informació

Lèxic

Connectors

Coneixements previs que requereix

Propòsit clar

Útil per motivar, informar, sistematitzar

Conseqüències: plaents, d'aprenentatge

El text: Ilegibilitat

“Llegir és conduir la vista pels enfilalls de lletres i copsar-ne el sentit. Si la carretera és bona i està ben senyalitzada, com una autopista, llegim amb rapidesa i entenem el significat sense problemes. Però si es tracta d'un camí de carro, d'un asfalt deteriorat o d'una via sense senyals de trànsit ni marques a terra, la lectura esdevé difícil”.
D. Cassany (1995)

- Títol, subtítols
- Altres informacions, autor, procedència, data
- Organització general del text
- Frases curtes
- Lèxic bàsic
- Repeticions
- Connectors
- Estructures que afavoreixen l'anticipació
- Variació tipogràfica (negreta, cursiva...)
- Il·lustracions

El títol

“Sembla complicat però en realitat el procediment és força simple. Primer es posen en grups diferents. Potser una pila pot ser suficient. Es millor fer poques coses que masses. Un error pot costar car. Quan s’ha acabat els materials es posen de nou en els seus llocs, poden utilitzar-se novament i tot el cicle torna a repetir-se. Acaba sent una part de la vida” (BRANSFORD I JOHNSON, 1972)

Es tracta de les instruccions d’una rentadora

Posar el títol ajuda el lector

Llegir un text

Abans de llegir

- Definir el propòsit de lectura
- Contextualitzar el text
- Activar idees prèvies
- Formular hipòtesis

Mentre llegim

- Clarificar el lèxic desconegut
- Confirmar les hipòtesis prèvies
- Entendre l'estructura
- Identificar que és essencial

Després de llegir

- Valorar críticament la informació
- Reorganitzar el coneixement a la llum de la nova informació
- Reflexionar sobre l'estratègia

Afavorir diferents nivells de lectura

Lectura literal:

Què diu el text?

Lectura inferencial

Quines coses no diu el text però em cal saber per entendre' l?

Lectura avaluativa

Quines són les idees importants? Quines idees noves em diu el text que no sabia?

Lectura creativa

Per a què em serveix aquest text? Aquestes idees poden ser útils per interpretar altres fenòmens?

2. Planteja les preguntes a les quals dóna resposta el text

1. Busca la idea principal

Lectura cooperativa

3. Busca les respostes que dóna el text

4. Proposa noves preguntes que es poden plantejar després de llegir el text

(Koch, Adina)

Llegir en parella

Tutoria entre iguals:
Aprenen tutor i tutoritzat

Mètode
d'aprenentatge
cooperatiu

- K. Whendall / S.Colmar, 1990
- King, 1998
- K. Topping, 1994
- D. Duran, 2003

LECTURA CRÍTICA

- **Llegir les línies** (comprensió literal del text)
- **Llegir entre línies** (allò que es dedueix, les inferències)
- **Llegir darrere les línies** (la intenció, el punt de vista de l' autor, la ideologia...)

D. Cassany, 2006

**LLEGIR CRÍTICAMENT ÉS LLEGIR EN ELS TRES
PLANS**

BONES PREGUNTES

- per dialogar, conversar sobre ciències socials, experimentals o altres matèries
- obertes (més que tancades)
- productives (més reproductives)
- sobre qüestions clau
- orientades a prendre decisions
- contextualitzades
- integrades en el cicle d'aprenentatge

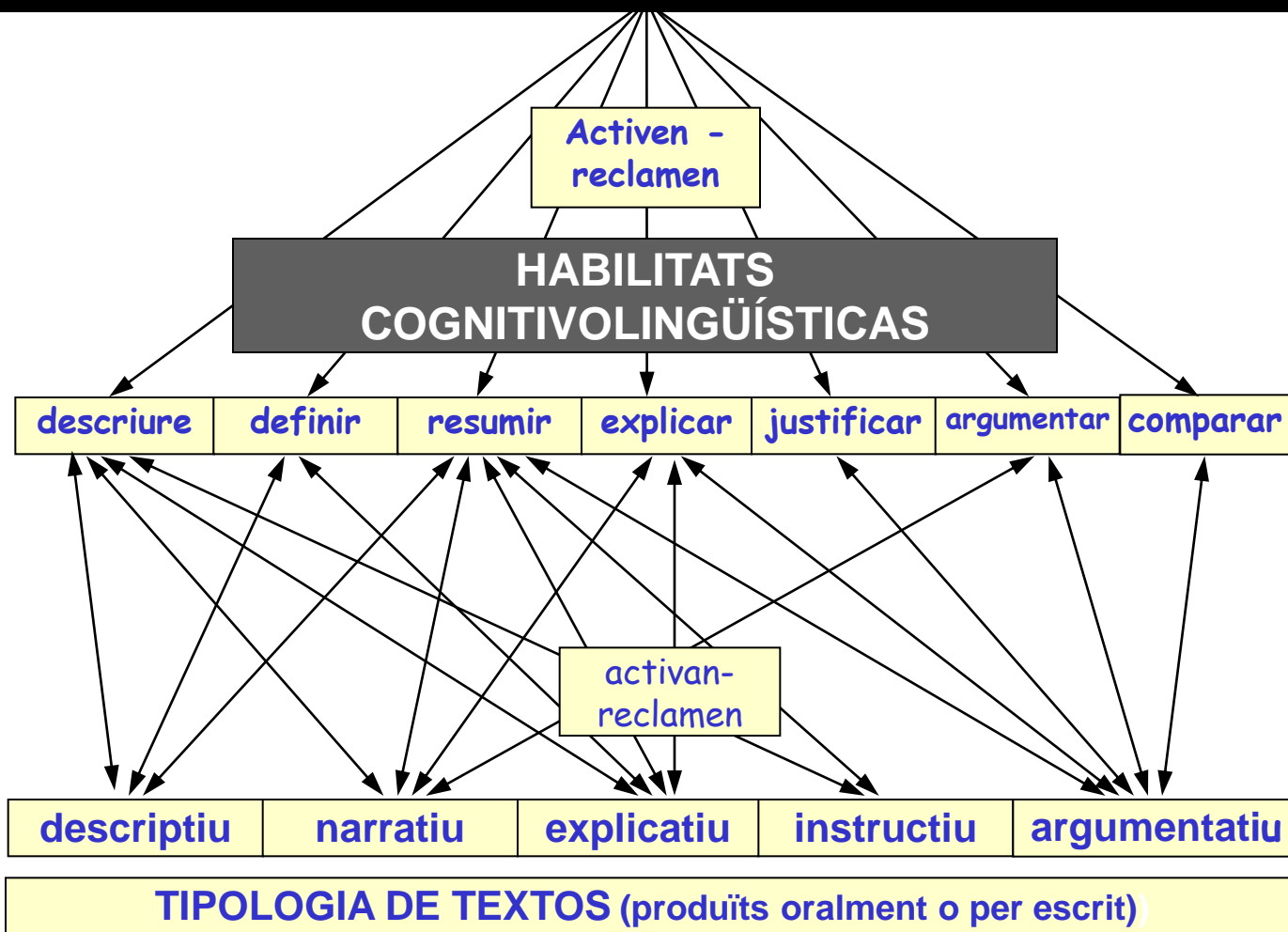

EXPOSICIONS ORALS

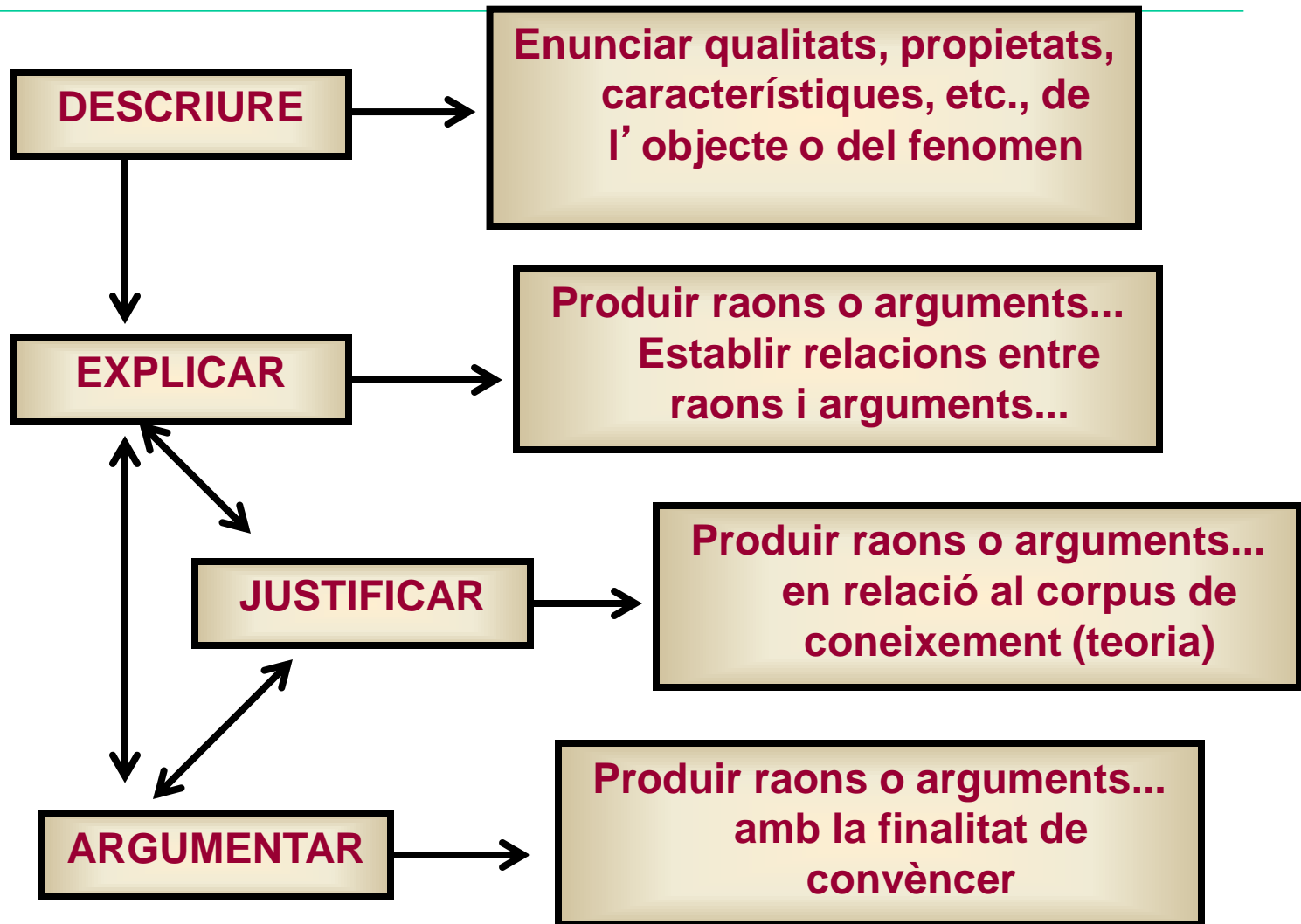

(J. Jorba i altres, 1998)

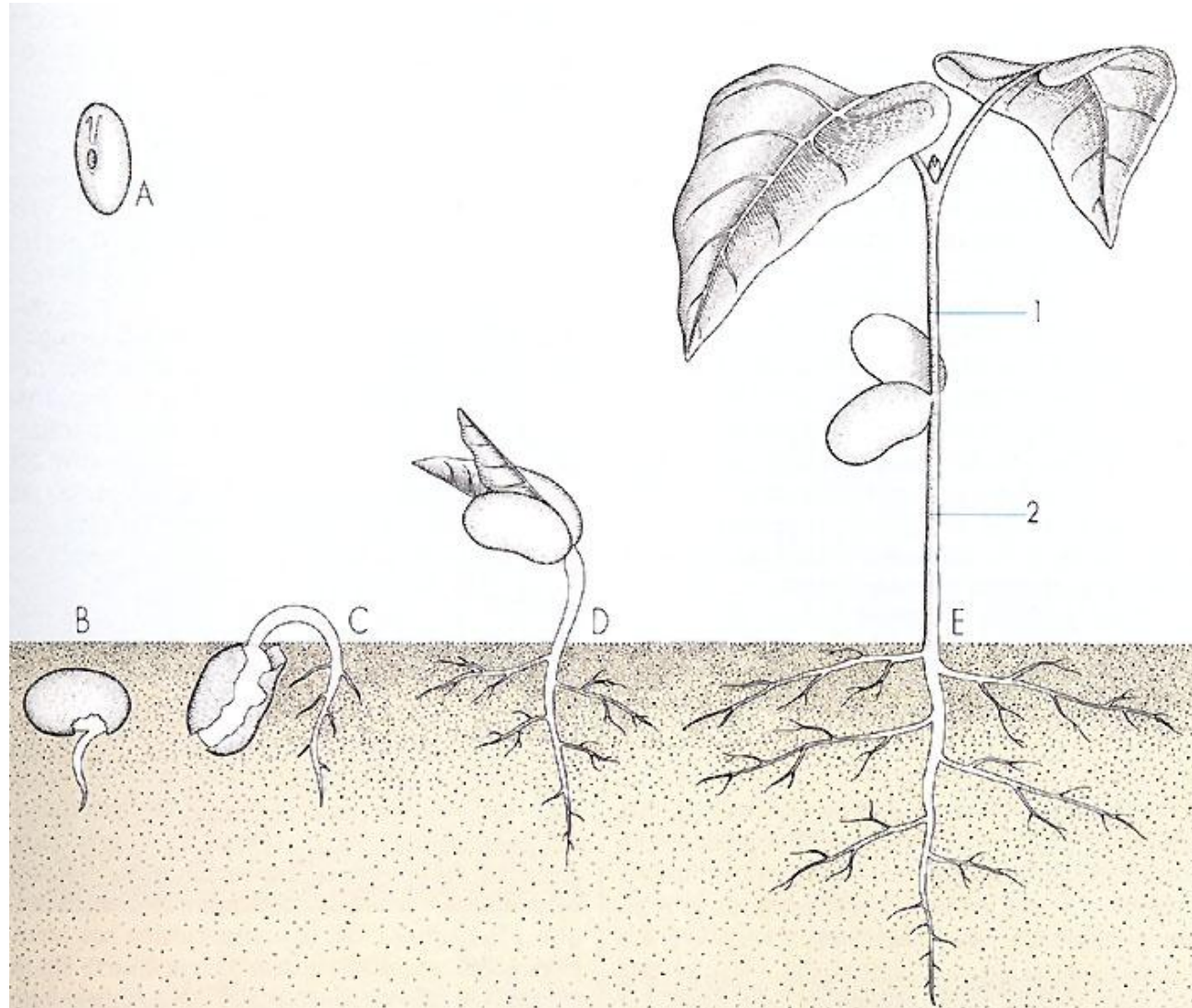
HABILITAT COGNITIVES
analitzar, comparar, classificar, identificar, interpretar, inferir,
deduir, transferir, valorar, operar...

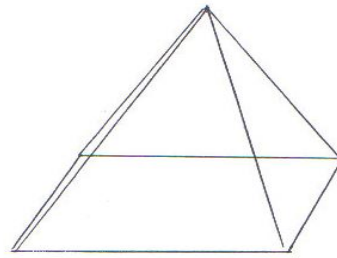
HABILITATS COGNITIVOLINGÜÍSTIQUES

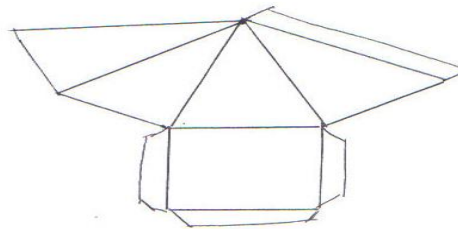
Descriure a ciències

Descriure a matemàtiques

PIRÀMIDE

DESPLÈGAMENT
PIRÀMIDE

DESCRIPCIÓ:

Es una figura geomètrica pel que està formada per un polígon a la base i la resta de les cares són triangles amb un vèrtex en comú.

Descriure a educació física

ACTIVITAT 2

Un **gir** és l'acció de rodar, com fa una roda sobre el seu eix. El cos humà té la capacitat de **girar** en 3 eixos diferents.

EIX TRANSVERSAL

EIX ANTEROPOSTERIOR

EIX VERTICAL

Durant 5 minuts, en grups de 4 persones i utilitzant una màrrega, proveu girs en els 3 eixos. Ajudeu-vos a l'hora de pensar i de fer.

➤ Tria un dels girs que heu provat amb els companys/es. Fes un **llistat** amb les característiques principals del gir que ajudin a identificar el més essencial i que el diferenciïn de la resta.

➤ Utilitzant el llistat anterior, descriu el gir que has triat de manera que qualsevol company/a es pugui fer una idea exacte i reproduir-lo.

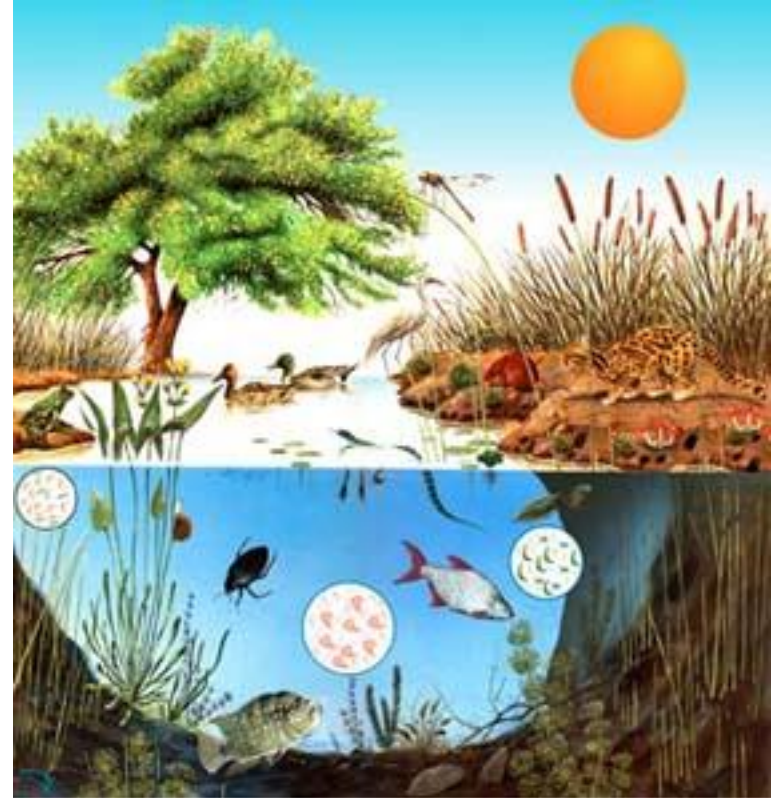

4 companys/es de classe, després d'escoltar la teva descripció reproduiran el gir. Quants d'ells/es el fan exactament?

➤ Després de veure el resultat:

- Creus que la teva descripció és precisa?
- En cas que no sigui precisa:
- Què li falta o es pot millorar?
 - Millora la teva descripció:

Descriure paisatges, ecosistemes

Definir un concepte

Base d'orientació:

Què és? Referir-lo a un altre concepte més general.

Situar-lo en el temps i l'espai

Enumerar les característiques fonamentals que el diferencien d'altres

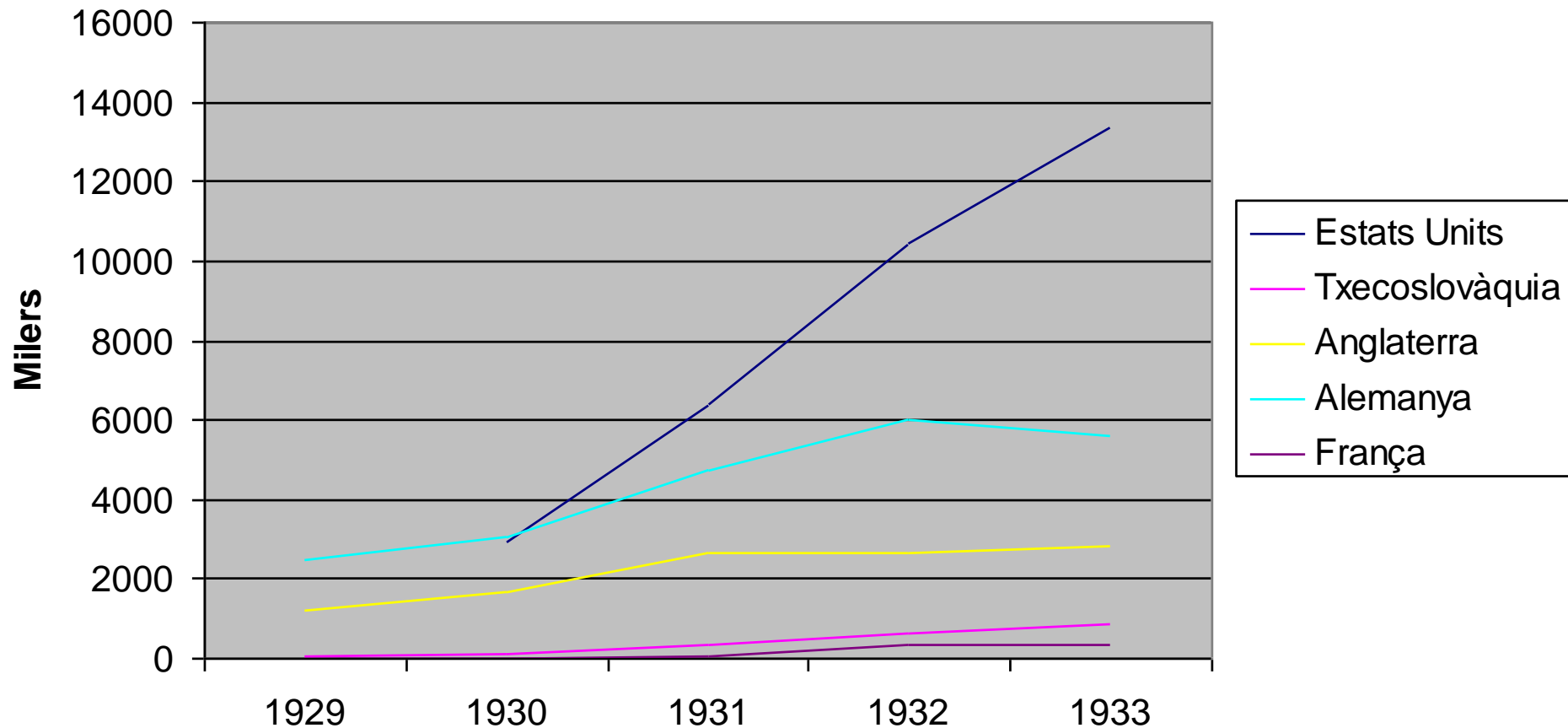
Altres característiques

Exemples

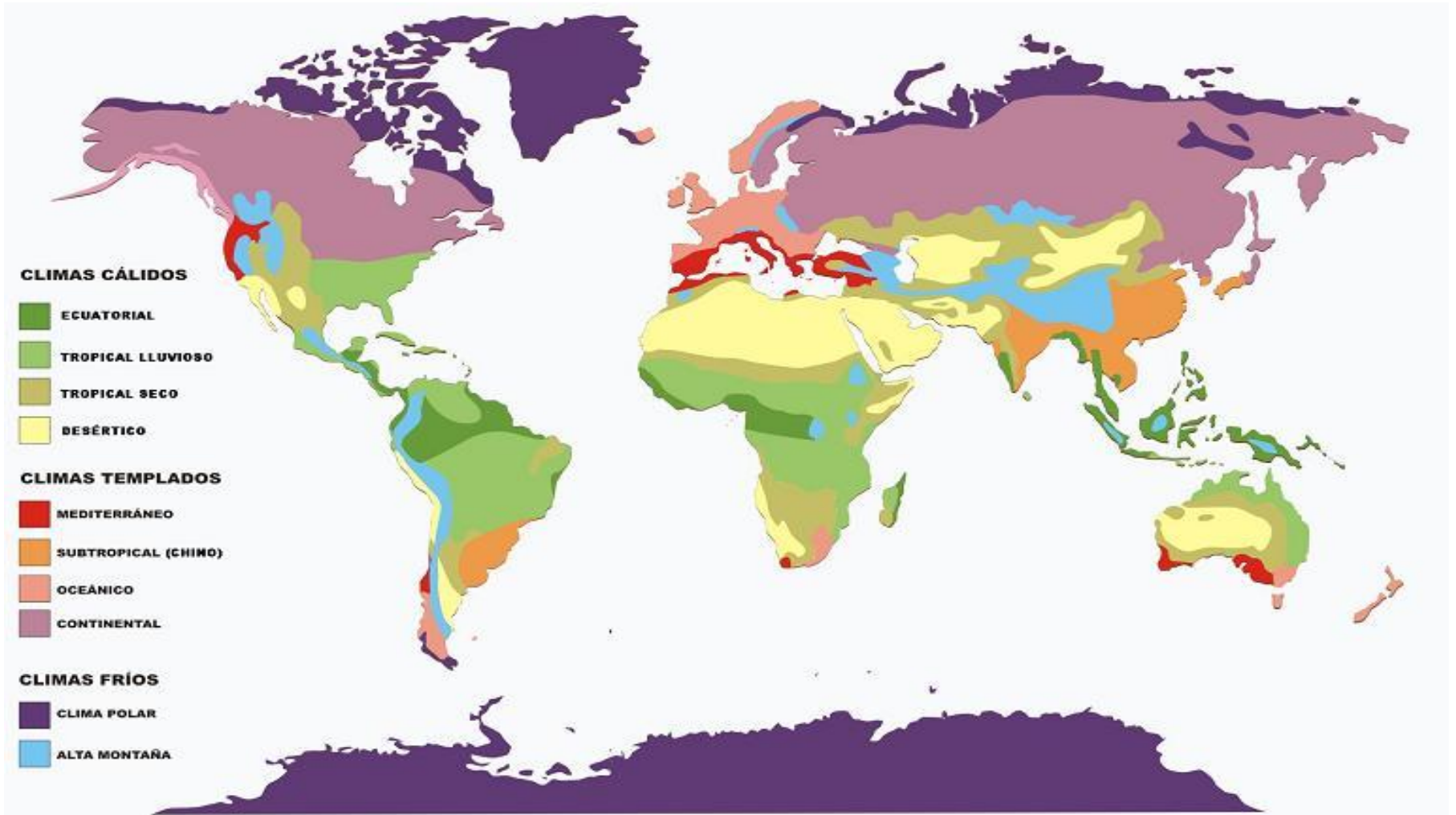
Final d'un
procés

Nombre d'aturats

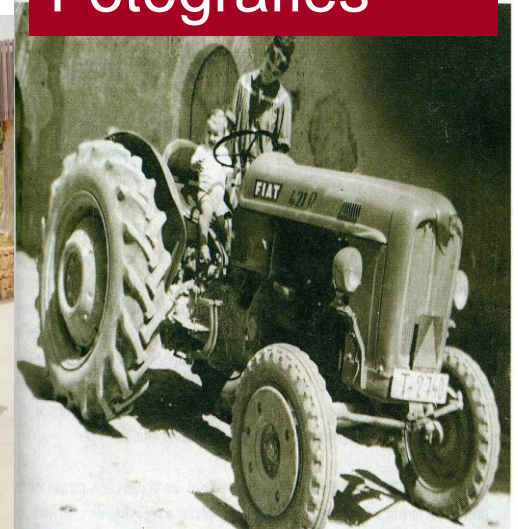
DESCRIURE I EXPLICAR

Mapes

DESCRIURE I EXPLICAR

Fotografies

ARGUMENTAR a primària

Dana

Dijous, 27 de Gener del 2011

CREUS QUÈ HI HA D'HAYER "ZOO" A BARCELONA?

Jo crec que per una part no tindria que haver-hi zoo a Barcelona perquè els animals igual que tots nosaltres tenen dret a viure en llibertat. Però per l'altra part, crec que sí perquè hi han animals que estan en perill d'extinció que allà viuen, encara que no estiguin gaire feliços. I allà estan com si diguessim en protecció que la gent no els pot matar per la seva pell o pel seus ullals.

Però si treuen el "zoo" de Barcelona no faran res perquè encara hi ha el de París el de Madrid...

Escola Collcerola. 5è

ARGUMENTAR a l'ESO

ARGUMENTACIÓN

¿HAY QUE ACABAR CON LAS NORMAS DE LA ORTOGRAFÍA?

Se nos ha planteado en clase la cuestión de si hay que mantener la normativa ortográfica o si, por el contrario, hay que suprimirla y dejar libertad individual de escritura sin ataduras de reglas y excepciones.

Pues bien, mi tesis es la siguiente: Las reglas de ortografía son un mal necesario, pues sin ellas nuestros escritos serían bastante caóticos o difíciles de comprender por los demás. ("nuestros eskritos serían vastante kaóticos o difiziles de quomprenderr por los demas").

Para defender mi idea me baso en una serie de argumentos que he recopilado a partir de los comentarios en clase (preparación de la actividad) y de la búsqueda de información en páginas web facilitadas por el profesor.

En primer lugar, habría que decir que todo lo que es importante en esta vida cuesta un esfuerzo. (Se podría objetar que sin ortografía no tendríamos que memorizar y aplicar reglas, que son un tormento para todo estudiante). Escalar una montaña, conquistar al amor de tu vida, aprender geometría,... nada gratificante se logra sin esfuerzo. También aprender supone un esfuerzo.

En segundo lugar, sin las reglas de ortografía no habría distinción letras/fonemas, ni acentuación, ni uso de mayúsculas, ni signos de puntuación. Su desconocimiento provocaría el caos y la dispersión. No podríamos diferenciar entre *lo hecho/lo echo*, *hojear/ojear* un libro. Se podría objetar que su significado lo podemos deducir por el contexto, pero queriendo evitar un esfuerzo ortográfico nos obligamos a un sobreesfuerzo de interpretación.

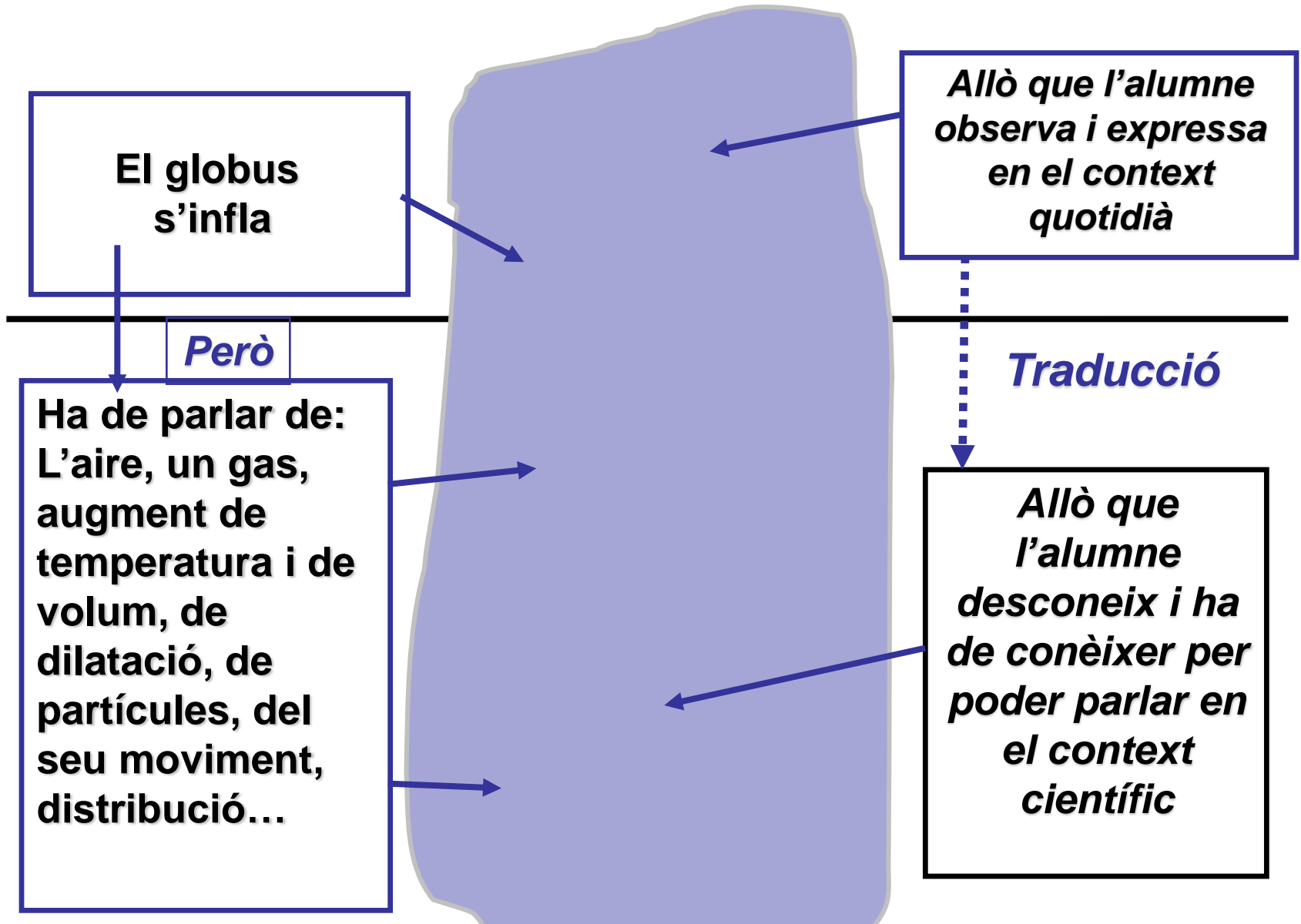
En tercer lugar, diría que en el mundo se tiende a uniformar (mediante la normativa), no a diversificar (escritura fonética individual). La lengua catalana cogió entidad y prestigio a partir del diccionario de Pompeu Fabra, que uniformó las diferencias. Las normas son, pues, necesarias para facilitar la comunicación entre todos los hablantes de la lengua castellana. ¿Que cada país tiene sus características y sus diferencias? Sí, pero en la lengua hablada, en el léxico; la lengua escrita tiene que estar controlada por la misma normativa ortográfica para todos los hispanohablantes.

JUSTIFICAR

Per què quan l'aire s'escalfa es dilata?

Una justificació científica és com un iceberg

ENSENYAR A JUSTIFICAR UN FENÒMEN

Cal aprendre a establir relacions entre:

**el que s'observa
i es fa**

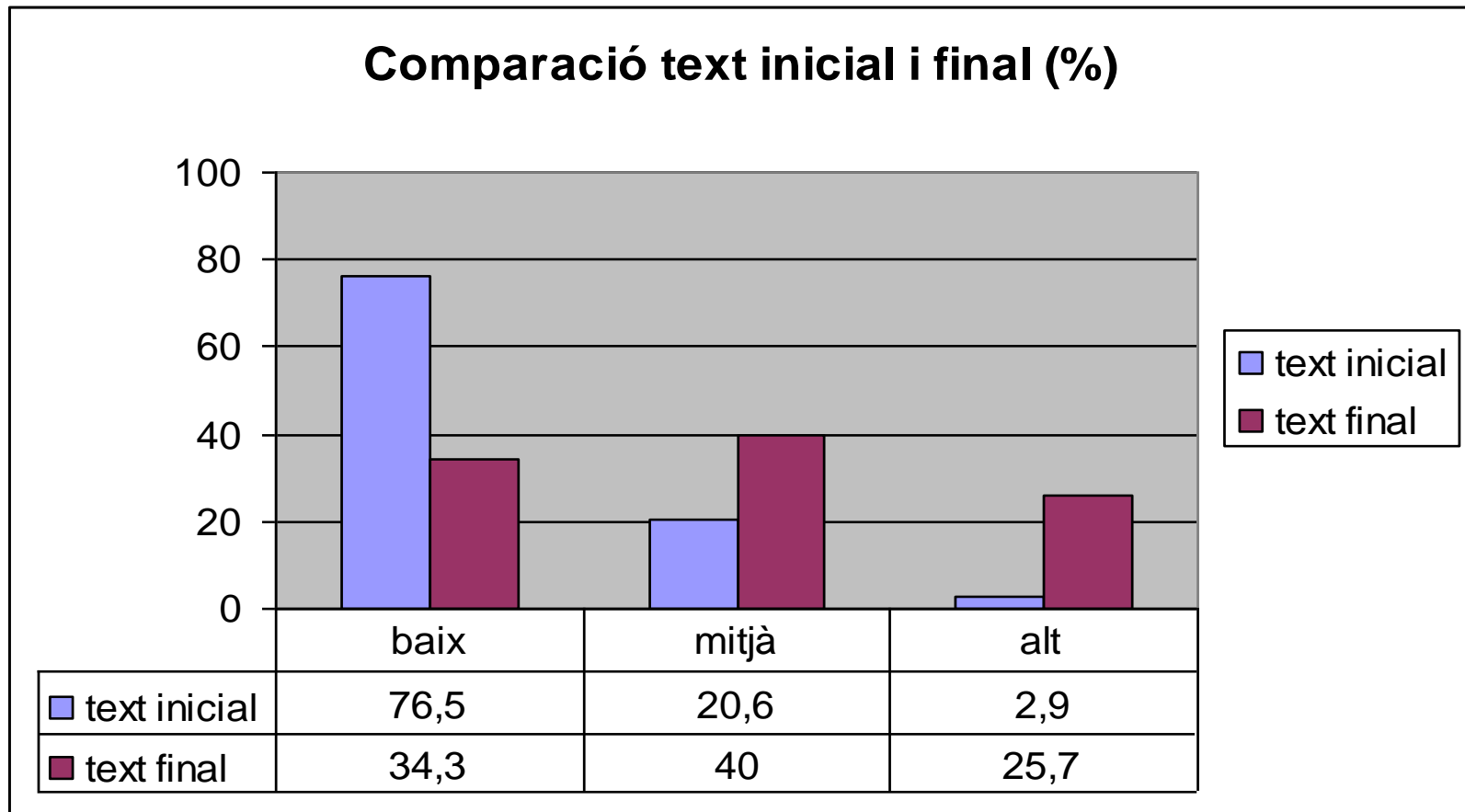
**Aire, escalfar,
augment de
grandària d'un
globus...**

i

**característiques del
model teòric**

**Partícules, canvis en
el moviment, canvis
en la distància entre
elles...**

Abans i després de treballar la justificació

E. Custodio

- ✓ És important treballar les habilitats des de cadascuna de les àrees, nivells...
- ✓ Posar-se d'acord (professorat / alumnat) sobre el significat d'habilitats com definir, descriure, explicar, justificar, argumentar és bàsic.
- ✓ Conèixer la tipologia textual proporciona models molt útils per a l'aprenentatge que ajuden a desenvolupar les habilitats
- ✓ La millora en les formes de comunicar les idees també millora el nivell conceptual.

3

CANVI METODOLÒGIC

Treball per
competències

Incrementar
l'ús de TIC

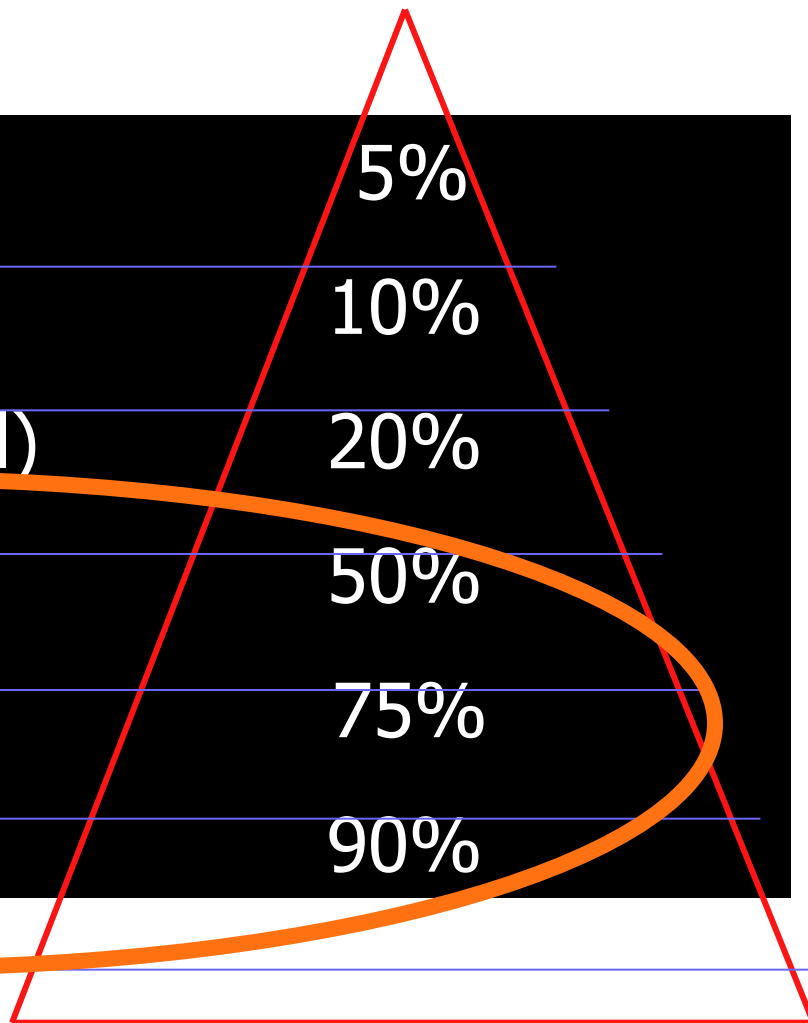
Potenciar la
millora de l'ús
de la llengua

Fomentar la
cooperació i la
interacció

Promoure
l'autoregulació i
l'autonomia

Informació vs Coneixement

Taxa de retenció:

Escoltar	5%
Llegir	10%
Escoltar i veure (audiovisual)	20%
Discussió / diàleg	50%
Fer	75%
Explicar-ho a un altre	90%

Font. National Training Laboratories Institute (USA)

Canvi metodològic i en la gestió social de l'aula

Slavin, 1990; Johnson, Johnson, Stanne, 2000; Johnson; Johnson, 2000, autors d'estudis que avalen la superioritat de l'aprenentatge cooperatiu

La interacció entre iguals

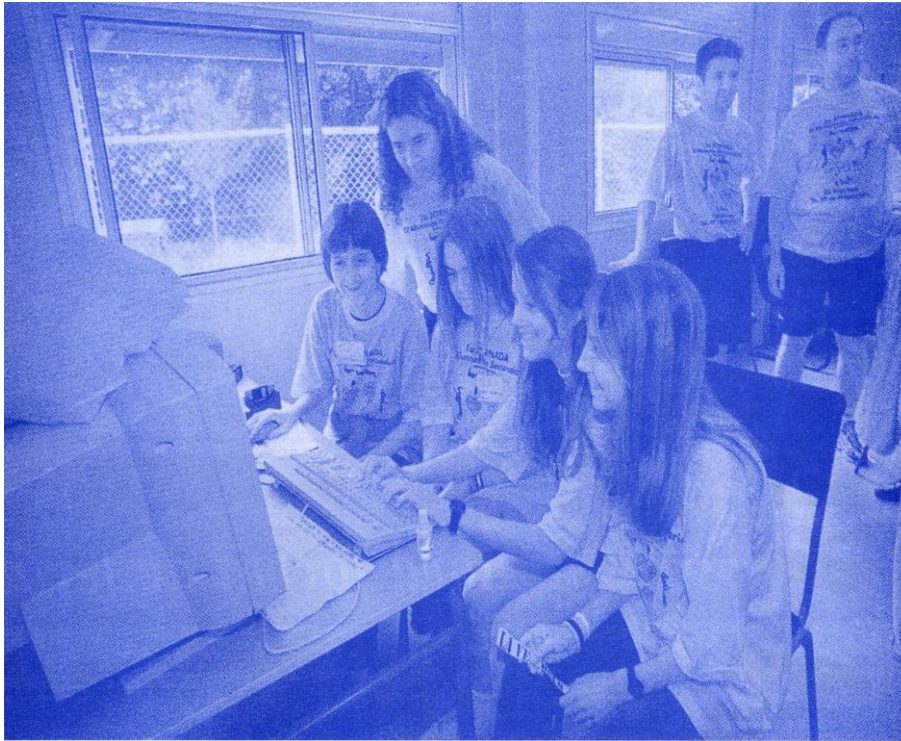

“La interacció entre iguals és la qüestió clau, la responsable de la quantitat i la qualitat dels aprenentatges”

(A. Ovejero, 2002)

Una certa heterogeneïtat en la composició de l'equip de treball afavoreix l'interacció

La interacció entre iguals

“Quan un alumne ajuda un altre aprèn i qui rep l’ajut també”

TIC: Ruptura digital

- Moodle
- Internet a les aules
- Llibres de text digitals
- Pissarres digitals
- ...

Objectius del curs

- Contribuir a l'aprenentatge dels continguts de les àrees i promoure el desenvolupament d'habilitats lingüístiques.
- Impulsar canvis metodològics que millorin la comunicació professorat/alumnat i entre l'alumnat, especialment amb l'ús de mètodes actius i cooperatius.
- Implicar el professorat en el procés de reflexió i millora de la pràctica docent.
- Potenciar l'èxit escolar i el creixement personal de l'alumnat.

I com que les paraules són les que conserven i transmeten les idees, resulta que no es pot perfeccionar la Llengua sense perfeccionar la Ciència, ni la Ciència sense la Llengua; i per molt certs que fossin els fets, per molt justes les idees que els van originar, només transmetríem impressions falses si no disposéssim de les expressions exactes per anomenar-los”

A. Lavoisier

“Tractat elemental de Química”, 1789

“La relació entre pensament i paraula no és un fet sinó un procés, un anar i venir continuat del pensament a la paraula i de la paraula al pensament. El pensament no s’expressa simplement en paraules, sinó que existeix a través d’elles”

L.S. Vigotski

“Pensament i llenguatge”, 1985

“Els límits del meu llenguatge
són els límits del meu món”

L. Wittgenstein